อนุสรณ์

แม่ไป๋ พึ่กรำยวน

ณ ฌาปนสถานกองทัพบก

วัดโสมนัสวิหาร

๑๖ มีนาคม ๒๕๑๕

อนุสรณ์

แม่ไป๋ พึ่กรำยวน

ณ ฌาปนสถานกองทัพบก

วัดโสมนัสวิหาร

๑๖ มีนาคม ๒๕๑๕

คำนำ

คุณแม่ไป๋ พักรำยวน เป็นผู้ซึ่งยึดมั่นในพระพุทธศาสนาอย่างยิ่ง มีคุณธรรมสัมมาปฏิบัติ มีจิตใจเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ โอบอ้อมอารีย์ ต่อกุลบุตรกุลธิดา ตลอดถึงเป็นที่รักของญาติมิตรทั้งหลาย ในวาระโอกาสที่บุตรธิดาคณะญาติจัดการฌาปนกิจศพในครั้งนี้ ข้าพเจ้า นายสุรินทร์ อุ่นเรือน นายจำนงค์ ปานประเสริฐ นายประสงค์ วงศ์อยู่ นายบุญช่วย ใจวงศ์แก้ว จึงได้จัดพิมพ์หนังสือเพื่อเป็นอนุสรณ์ อุทิศส่วนกุศลแด่คุณแม่ไป๋ พักรำยวน ผลบุญอันใดที่จะเกิดมีจากการจัดพิมพ์หนังสือ "อนุสรณ์" นี้ขอจงเป็นปัจจัยเกื้อหนุนดวงวิญญาณของคุณแม่ไป๋ พักรำยวน ให้ได้รับผลบุญส่วนนี้ ในสุคติภพเทอญ

คณะผู้จัดทำ
๑๖ มีนาคม ๒๕๑๕

" แม่พิมพ์ — แม่พระ "

คุณแม่ไบ๋ พึ้กรำยวน " แม่พิมพ์ "

- เป็นตัวอย่างแก่บุตร—ธิดา
- มีวิริยะประกอบอาชีพ
- สมบูรณ์แวดล้อมด้วยบุตร—หลาน

คุณแม่ไบ๋ พึ้กรำยวน " แม่พระ "

- มีศรัทธาในบวรพุทธศาสนา
- อุปการะภิกษุสามเณรดุจบุตรผู้เกิดแต่อุระ
- ประกอบกุศลเนืองนิตย์ตลอดชีวิต

คุณแม่ไป่ พึกรำยวน

ชาตะ พ.ศ. ๒๔๓๕

มรณะ พ.ศ. ๒๕๑๔

ประวัติ

คุณแม่ไป๋ พึ่กรำยวน บุตรของนายแดง นางตลับ เกิดเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๕ ที่บ้านคลองมอญ จังหวัดธนบุรี และต่อมาเมื่อเจริญวัยได้ทำการสมรสกับ นายอยู่ พึ่กรำยวน แล้วได้ย้ายมาอยู่บ้านที่ตำบลบางขุนพรหม จังหวัดพระนคร ได้ประกอบอาชีพค้าขายอาหาร เพื่อช่วยเหลือครอบครัว จนมีฐานะมั่นคงตลอดมา

เมื่อย่างเข้าปัจฉิมวัย บุตร–ธิดาได้ยึดอาชีพการค้าขายอาหารเช่นเดียวกับมารดา เพื่อให้ท่านได้พักผ่อน คุณแม่ไป๋ พึ่กรำยวน เป็นผู้ที่มีจิตใจรักใคร่บุตรหลานเสมอหน้า แม้บุตรธิดาจะมีครอบครัวแล้วก็ตาม คุณแม่ไป๋ พึ่กรำยวน ก็ให้บุตร–ธิดานั้น ๆ ได้อยู่ในครัวเรือนเดียวกัน ทำให้ครอบครัวนี้ได้มีความเจริญ เพรียบพร้อมไปด้วยบุตร–ธิดา และหลาน

ใน พ.ศ. ๒๕๑๑ คุณแม่ไป๋ พึ่กรำยวน ได้ป่วยเป็นอัมพาธ บุตร–ธิดาได้หาหมอมารักษา และบางครั้งต้องนำส่งโรงพยาบาล แต่อาการก็ไม่ดีขึ้น เป็นแต่เพียงทุเลาขึ้นเป็นบางครั้ง และครั้งสุดท้ายอาการป่วยได้กำเริบหนักขึ้น บุตร–ธิดาได้นำส่งโรงพยาบาลมิชชั่น แต่ก็สุดความสามารถของนายแพทย์ที่จะเยียวยาได้.

คุณแม่ไป๋ พึ่กรำยวนได้สิ้นใจด้วยอาการสงบ ณ โรงพยาบาลเมื่อวันที่ ๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ เวลา ๑๖.๓๐ น. ได้ยังความเศร้าสลดใจให้แก่บรรดา ลูก–หลาน และญาติมิตรเป็นอย่างยิ่ง รวมอายุได้ ๗๘ ปี

คุณแม่ไบ๋ พั๊กรำยวน ได้ทำการสมรสกับ คุณพ่ออยู่ พั๊กรำยวน ได้มีบุตร–ธิดาเกิดด้วยกัน ๖ คน คือ

๑. นางเยื้อน นุ่มกำเหนิด
๒. น.ส. ประยงค์ พั๊กรำยวน
๓. นางประหยัด พูลวงษ์
๔. นายเจริญ พั๊กรำยวน
๕. น.ส. สะอาด พั๊กรำยวน
๖. พ.ต. อำพล พั๊กรำยวน

คำไว้อาลัย

แม่ไบ๋ พักรำยวน มีชีวิตอยู่ในโลกก็มีศรัทธาในพระศาสนา สร้างกุศลอยู่เสมอ เมื่อละจากโลกนี้ไป ย่อมเป็นไปตามคติธรรมดา ของสังขารทั้งปวง

ขอให้ดวงวิญญาณของแม่ไบ๋ พักรำยวน จงได้รับผลบุญที่ได้สร้างแล้วนั้น ในคติภพนั้น ๆ ด้วย เทอญ ฯ

พระอินทรสมาจาร
(เจ้าอาวาสวัดอินทรวิหาร)
๑๖ มี.ค. ๑๕

คำไว้อาลัย

คุณแม่ที่จากลูกไปอย่างไม่มีวันกลับ วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๑๔ เวลา ๑๖.๓๐ น ลูกทุกคนหัวใจแทบจะหยุด เมื่อได้รับข่าวจากโรงพยาบาลมิชชั่น ว่าคุณแม่ได้จากลูกทุกคนไปแล้ว จากไปอย่างสงบ ไม่ได้ห่วงใยเลย ลูกทุกคนต้องหลั่งน้ำตาอาลัยคุณแม่มากที่สุดจะพรรณนา เมื่อมีคุณแม่ลูกทุกคนก็สุขกาย สุขใจ เมื่อได้อยู่ใกล้แม่

ร่มโพธิของลูกได้ให้ความรักแก่ลูก ๆ เท่ากันทุกคน ขอให้วิญญาณของคุณแม่สู่ สุขคติเถิด ถ้าชาติหน้ามีจริง ลูก ๆ ขอเกิดเป็นลูกของคุณแม่ทุก ๆ ชาติ.

จากลูกทุก ๆ คน

กราบเท้าคุณแม่

ไม่ว่าดวงวิญญาณอันประเสริฐของคุณแม่จะสถิตย์ แห่งหนใดบรรดาลูก ๆ ของคุณแม่ขอกราบ ขอให้คุณแม่ได้ทราบไว้ด้วยเถิดว่าพระคุณของคุณแม่ที่มีต่อลูก ๆ นั้นมากมายเหลือล้นที่จะนำมาพรรณนาไว้ ณ ที่นี้ได้หมด

คุณแม่เป็นผู้มีใจบุญและเลื่อมใสในพระพุทธศาสนามีการทำบุญใส่บาตรที่บ้านเป็นประจำทุกวัน ในฤดูกาลเข้าพรรษา ได้นำอาหารคาว–หวานไปถวายภิกษุ–สามเณรที่วัดและฟังพระแสดงพระธรรมเทศนาเป็นประจำตลอดตรัยมาส ครั้นเมื่อคุณแม่จากไปแล้วบรรดาลูก ๆ ก็ได้ปฏิบัติตามเยี่ยงคุณแม่มาเสมอจนบัดนี้

ในการจากไปของคุณแม่ครั้งนี้ลูก ๆ มั่นใจว่าด้วยผลกรรมอันดีที่คุณแม่ได้กระทำมา คุณแม่จะต้องไปสู่สุคติในสัมปรายภพอย่างแน่นอน ลูก ๆ ทุกคนจึงขอกราบอาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยขอได้โปรดปกป้องคุ้มครองดวงวิญญาณของคุณแม่ที่รักของลูกและนำไปสู่สรวงสวรรค์อันสมบูรณ์ได้ด้วยทิพยสุข ทุกประการด้วยเทอญ

จากลูกของคุณแม่

แด่คุณยาย . . . ผู้เป็นที่รักและเคารพ

ดวงเอ๋ย ... ดวงจิต หลับสนิทเมื่อชีวามาอาสัญ
จากไปแล้วร่มโพธิ์แก้วสายสัมพันธ์ คุณยายนั้นจากเราไปไม่กลับคืน
แต่เมื่อครั้งหนหลังยังชีพอยู่ คอยช่วยดูสั่งสอนแด่หลานขวัญ
ผิดสิ่งใดยายก็บอกให้เลิกทำ ช่วยแนะนำแต่ทางดีเป็นศรีตน
ให้ความรักแก่หลาน ๆ ไม่ว่างเว้น ทุกเช้าเย็นคอยมองหาทุกแห่งหน
หลานคนไหนหายไปใจกังวล คอยช่วยดลจิตใจให้กลับมา
ทั้งขนมคาวหวานไม่ว่างเว้น คอยเลือกเฟ้นเสาะหามาให้หลาน
ทุกทิวามีแต่สุขสนุกสำราญ ยายใกล้หลานหลานใกล้ยายคลายอาวรณ์
แต่เหมือนกรรมนำมาแต่หนหลัง ทุกข์ประดังที่จิตไม่ถ่ายถอน
ยายล้มเจ็บเดินไม่ได้ให้อาวรณ์ ใจก็ร้อนเที่ยวหาหมอวิเคราะห์ดู
เสียเท่าใดก็ไม่ว่าให้คลายบ้าง แต่ทุกทางก็เหมือนหมดจบวิถี
หมดหนทางจะแก้ไขให้คืนดี ต้องทนทุกข์แสนทวีนับปีมา
วันที่ ๗ มีนาคราจำพราก มัจจุราชได้มาพรากจากวิถี
คุณยายต้องจากเราไปนับขวบปี ทิ้งลูกหลานทุกข์ทวีให้ระทม
ขอกุศลผลบุญช่วยนำส่ง ให้มุ่งตรงสู่หนทางกลางสวรรค์
แม้ชาติหน้าหนใดอย่าคลาดกัน กลับมาเป็นมิ่งขวัญของหลานเอย

จาก . . . . หลาน

อ๊อด แอ๊ด หมู บ๊อม บุ๊ย แป๋ว

พร้อมพร้อมที่ชีวาลูกมาเกิด
ย่าผู้เพริศแพรวค่าก็มาสูญ
ชีวิตเอ๋ยเกิดมาแสนอาดูร
สิ่งเกื้อกูลหัวใจหาไม่มี

บุญหลานน้อยเกินไปใช่ไหมหนอ
เมื่อขาดย่าแล้วยังพรากยายจากหนี
ทุกขณะอยากหาความปราณี
เพราะชีพนี้สิ้นไร้แล้วใบบุญ

หยาดน้ำตาอารมณ์เริ่มบ่มจิต
ให้หลานคิดถึงคนเอื้อคอยเกื้อหนุน
ยามมีทุกข์ใครหนอพอแผ่คุณ
ช่วยการุณหลานน้อยให้คล้อยภัย

หากมียายแลปกป้องคุ้มครองบ้าง
ความอ้างว้างคงหมดอาจสดใส
ความหมองเศร้าเหงาหงอยความน้อยใจ
ก็คงไร้ด้วยมีที่ประทัง

แต่เมื่อทุกข์ซุกแนบแอบอกหมอง
หลานจะมองหาใครอย่าได้หวัง
โอ้ยายจ๋าอยู่ไหนโปรดได้ฟัง
หลานยายหลั่งน้ำตาอยู่เพียงผู้เดียว

แป๋ว

สารบาญ

ตาย

ตาย – คำนี้แน่นอนเป็นคำคู่กับ คำว่า “**เป็น**” คนตาย ก็คือ คนที่ไม่เป็น คนที่ยังเป็น ก็คือคนที่ยังไม่ตาย บางทีไม่แน่ ยังเป็นอยู่ นานนานเจอหน้ากัน ! อ้าว นึกว่าตายเสียแล้ว บางทีคนที่ตายไปแล้วอดจะนึกว่าดูเหมือนไม่น่าตาย ตายเป็นเรื่องธรรมดา ๆ ถ้าเราไม่นึกอะไร หรือว่านึกแบบพระ ๆ ตาย – คำนี้ รับรองไม่มีใครชอบแน่ ... จะชอบได้อย่างไร เพราะเป็นปัจฉิมงาน เป็นงานสุดท้าย ไม่ว่าเราจะทำงานมากี่ร้อย กี่พันงานก็ตาม งานอื่นพอจะหลบ จะหลีก จะหนี จะเลี่ยงได้บ้าง แต่งานนี้ไม่มีโอกาสหลบ–หลีก–หนี ได้ งานนี้คืองานตาย เขียนมาถึงตอนนี้ผู้อ่านที่แก่วัดสักหน่อยก็คงจะยิ้มหรือไม่ยิ้ม ก็คงไม่ว่ากระไร แต่ผู้ที่อ่อนวัดสักหน่อยคงจะเกิดอึดอัดใจ หรืออาจจะทำหน้าไม่ค่อยสบาย ดังที่บอกแล้วว่า ตายไม่ค่อยมีใครชอบ ไม่มีใคร “สน” ไม่ชวนให้คุยถึง ไม่ชวนให้กล่าวถึง ผู้เขียนขอเตือน–ติง เพราะอย่างน้อย ๆ ก็เป็นการแก้ทุกข์ เพราะเรื่องตาย ไม่มีวิธีใดที่ดีกว่า เราจะรู้เรื่องตายให้มาก ๆ เพราะมันเป็นของไม่แน่ ท่านมัจจุราช ไม่เคยปรานีต่อผู้ใด ไม่เคยหยุดวันเสาร์ ไม่เคยหยุดวันอาทิตย์ ไม่รู้จักวันโกนวันพระ ไม่เคยทำตามใครขอร้อง ไม่เคยทำตามคำวิงวอนของผู้ใด อย่าได้นึกว่ายังหนุ่ม ฉันยังไม่แก่ ฉันยังสาวยังไม่ตายง่าย ๆ ...

ตาย ... ตามพจนานุกรม ให้ความหมายว่า สิ้นใจ, ไม่เป็นอยู่ต่อไป ในตัวคนมีส่วนประกอบที่สำคัญ คือร่างกาย กับใจ ทั้งสองอย่างนี้รวมกันอยู่ เราจึงถูกเรียกว่า "คน"

ที่เราเห็นว่าคนตายนั้นน่ะ อะไรตาย ? ตัวตาย หรือว่าใจตาย เราอาจจะตอบกันได้ว่า ใจตายซี่ เอากันง่าย ๆ ก็แล้วกัน ร่างกายเปรียบเหมือนตัวรถทั้งหมดคัน ใจเปรียบเหมือนเครื่องยนต์ เมื่อเครื่องยนต์เกิดดับเมื่อไร ? เมื่อนั้นรถคันนั้นก็จะหยุดทันที

คนก็เช่นเดียวกัน ถ้าใจเกิดหยุด หรือตาย ร่างกายทุกส่วนก็หยุด

ตา...ที่เคยเห็น ก็จะหยุดเห็น

หู...ที่เคยได้ยินก็จะหยุดได้ยิน

จมูก...ที่เคยได้กลิ่น ก็จะไม่ได้กลิ่น

ลิ้น...ที่เคยรู้รส ก็จะหยุดรู้รส

กาย...ที่เคยเคลื่อนที่ไปไหนมาไหน ก็จะหยุดไปไหนมาไหน.

ใจ...ที่เคยคิดนึก ก็จะหยุดคิด หยุดนึก.

ปาก...ที่เคยรับศีล สวดมนต์ ก็จะหยุดทันที ฯลฯ

ทำไมจึงตาย...ก็นั่นนะซี่ ทำไมจึงตาย ผู้เขียนเคยเรียนถามท่านผู้รู้หลาย ๆ ท่าน ทั้งทางศาสนา และทางโลก รวมความได้ว่า

"เพราะหมดบุญบ้างล่ะ"

"เพราะเขาสร้างมาแค่นี้"

"ถึงคราวบ้างล่ะ"

"คนดีอยู่ไม่ได้นานหรอก" ฯ

ตาย เป็นกฎของธรรมชาติ ซึ่งทางพระท่านใช้คำว่า "กาลกิริยา" มีความหมายว่า "กาลกระทำตามเวลา" คำนี้มีความหมายในทางปฏิบัติ คือหมายความว่า ร่างมันเป็นไปตามกาลเวลาของมัน ไม่ใช่เรื่องพิเศษอะไรเลย แต่เป็นคำที่เราทุกคนไม่ชอบ ไม่ปรารถนา ไม่ชอบและไม่อยากให้มันทำตามเวลาของมัน พอได้ยินคำว่า "ตาย" มันรู้สึกหนาว ๆ ร้อน ๆ บาดหูบาดใจเป็นกำลัง

ตาย เป็นกฎยิ่งใหญ่ที่สุดในโลก ใหญ่กว่ากฎหมาย กฎกระทรวง กฎวัด กฎบ้าน หรือจะมีกี่กฎก็ตาม ต้องเป็นลูกน้องของกฎธรรมดา (คือตาย) ทั้งนั้น

การตายไม่มีกลัวใคร ไม่มีบาป กลัวบาป หรือกลัวอิทธิพลใด ๆ ทั้งสิ้น คนที่ว่าเก่ง เบ่งนักน่ะ ลองให้เจอกันกับความตายดูทีเถอะ แฟบทันที

ตาย แบ่งเป็น ๒ ประเภท ประเภทที่ ๑ เรียกว่า "ตายดับ"

ประเภทที่ ๒ เรียกว่า "ตายดัง"

ตายดับเป็นอย่างไร ? ตายดังเป็นอย่างไร ?

ตายดับ...คือเมื่อตนมีชีวิตอยู่ ไม่เคยสร้างคุณงามความดีให้แก่ครอบครัว ให้แก่สาธารณชน ไม่เคยเสียสละสุขให้ผู้อื่น ไม่เคยเข้าถึงพระรัตนตรัย ไม่รู้จักบาป–บุญคุณโทษ ไม่รู้จักความกตัญญู ไม่เคยประกอบกรรมดี สร้างแต่กรรมชั่ว ชนิดนี้ถือว่าตายแล้วดับ ดับทั้งหมด หมดทั้งชื่อหมดทั้งร่าง

ตายดัง...ตายดังในที่นี่ไม่ใช่ ตายด้วยปืน ดังปังอย่างนั้น หมายถึงเมื่อตนมีชีวิตอยู่ เป็นผู้เสียสละสุขส่วนตัว เพื่อผู้อื่น ประกอบคุณงามความ

ดี ทั้งในครอบครัว ทั้งในสาธารณชน เป็นผู้เข้าถึงพระรัตนตรัย เป็นผู้มีจิตศรัทธาในพระบวรพุทธศาสนา รู้จักบาป–บุญคุณโทษ ประกอบแต่กรรมดีเสมอ ๆ คนชนิดนี้ถือว่า ตายดัง...ดังโลกนี้ 'และโลกหน้าด้วย

...นึกถึงความตายบ่อย ๆ เป็นธรรมะข้อหนึ่งที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์ทรงสอน แก่ พุทธบริษัท ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสกอุบาสิกา พระองค์ทรงย้ำในธรรมข้อนี้มาก คือต้องนึก

การนึกง่าย ๆ ไม่ต้องมีพิธีอะไรมาก ท่านจะนึกเวลาใดได้ทั้งนั้นไม่ขัดข้อง ข้อที่สำคัญ คือให้นึกภาวนา ๆ บ่อย ๆ ก็แล้วกัน คำที่นึก ว่า "เราจะต้องตายเป็นธรรมดา ไม่ล่วงความตายไปได้" หรือว่า "ความตายใกล้เข้ามาแล้ว "หรือจะว่า "เราตายแน่ ๆ..."

จำนงค์ ปานประเสริฐ

พิธีไปงานศพ

ควรแสดงมารยาทและวิธีการดังนี้ :—

ก. แต่งกายไว้ทุกข์

ข. ยืนตรงหรือคำนับศพ

ค. จุดธูป ๑ ดอก

ง. กราบ ๑ ครั้ง (ไม่แยกมือ)

จ. ขออโหสิกรรม

ฉ. อธิษฐานส่งวิญญาณไปสู่สุคติ

ช. วิธีรดน้ำศพ

๑. ตั้งใจขมาศพ ว่า "กายกรรม วจีกรรม มโนกรรม อโหสิกรรม"

๒. หรือว่า อะวัสสัง มะยา มะริตัพพัง

ซ. จุดศพหรือใส่ไฟ

๑. ว่า "จุติ จุตัง อะระหัง จุติ"

คำอาราธนาต่าง ๆ

พิธีการทางพระพุทธศาสนา พุทธศาสนิกชนทั้งหลาย จะบำเพ็ญการกุศลต่าง ๆ ต้องมีพิธีการเช่น การนิมนต์พระ อาราธนาศีล อาราธนาธรรม เป็นต้น ดังนี้—

คำอาราธนาเบ็ญจศีล (ศีล ๕)

มะยัง ภันเต วิสุง วิสุง รักขะณัตถายะ ติสะระเณนะ สะหะ ปัญจะ สีลานิ ยาจามะ

ทุติยัมปิ มะยัง ภันเต วิสุง วิสุง รักขะณัตถายะ ติสะระเณนะ สะหะ ปัญจะ สีลานิ ยาจามะ

ตะติยัมปิ มะยัง ภันเต วิสุง วิสุง รักขะณัตถายะ ติสะระเณนะ สะหะ ปัญจะ สีลานิ ยาจามะ ฯ

คำอาราธนาพระปริต

วิปัตติปฏิพาหายะ สัพพะสัมปัตติสิทธิยา สัพพะทุกขะวินาสายะ ปะริตตัง พรูถะมังคะลัง

วิปัตติปฏิพาหายะ สัพพะสัมปัตติสิทธิยา สัพพะภะยะวินาสายะ ปะริตตัง พรูถะมังคะลัง

วิปัตติปฏิพาหายะ สัพพะสัมปัตติสิทธิยา สัพพะโรคะวินาสายะ ปะริตตัง พรูถะมังคะลัง ฯ

คำอาราธนาธรรม (อาราธนาพระเทศน์)

พฺรหมา จะ โลกาธิปะติ สะหัมปะติ กัตอัญชะลี อันธิวะรัง อายาจะถะสันตีธะ สัตตาปปะระชักขะชาติกา เทเสตุ ธัมมัง อะนุกัมปิมัง ปะชัง ฯ

คำอาราธนานิจศีล

มะยัง ภันเต ติสะระเณนะ สะหะ ปัญจังคะสะมันนาคะตัง นิจจะสีลัง ยาจามะ (ว่า ๓ จบ)

คำอาราธนาอุโบสถศีล

มะยัง ภันเต ติสะระเณนะ สะหะ อัฏฐังคะสะมันนาคะตัง อุโปสะถัง ยาจามะ (ว่า ๓ จบ)

ถ้าอาราธนาขอศิลคนเดียว พึงเปลี่ยนคำที่ " มะยัง " เป็น "อะหัง" เปลี่ยนที่ " ยาจามะ " เป็น " ยาจามิ " จึงถูกต้องดี ฯ

คำกรวดน้ำอุทิศ

ขณะพระสงฆ์กล่าวคาถาอนุโมทนาทานบท " ยะถา " ทายกผู้ถวายทานพึงตั้งใจกรวดน้ำอุทิศกุศลว่า

"อิทัง เม ญาตีนัง โหตุ สุขิตา โหนตุ ญาตะโย,,

กรวดน้ำแบบอธิษฐาน

ขอเดชะ ตั้งจิตอุทิศผล บุญกุศลแผ่ไปให้ไพศาล ถึงบิดามารดา และอาจารย์ทั้งลูกหลานญาติมิตรสนิทกัน คนที่เคยร่วมรักสมัครใคร่ ขอให้ท่านจงได้กุศล ผลของฉันทั้งเจ้ากรรม นายเวรและเทวัน ขอให้ท่านจงได้ " กุศล " ผลนี้ เทอญ ฯ

คำถวายทานต่าง ๆ

ทายกผู้มีศรัทธา จะบำเพ็ญกุศลถวายทาน พึงจัดตั้งพระพุทธปฏิมากร (พระพุทธรูป) ไว้เป็นองค์ประธาน ณ สถานที่อันสมควรแล้ว ตั้งเครื่องไทยทานต่าง ๆ แล้ว จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัยก่อนแล้ว กล่าวคำถวายทานต่าง ๆ ต่อสงฆ์ เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงยกเครื่องไทยทานเข้าประเคนพระสงฆ์ ต่อไปจึงกรวดน้ำรับพรในขณะพระสงฆ์กล่าวคำอนุโมทนาในทานนั้น ๆ

๑. คำถวายสังฆทานสามัญ (สังฆภัตต์)

(ตั้งนะโม ๓ หน)

๐ อิมานิ มะยัง ภันเต ภัตตานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต สังโฆ อิมานิ ภัตตานิ สะปะริวารานิ ปฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ ฯ

คำแปล

ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายภัตตาหาร กับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ แก่พระภิกษุสงฆ์ ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระสงฆ์ จงรับซึ่งภัตตาหาร กับทั้งบริวารเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์ และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนาน เทอญฯ

๒. คำถวายสลากภัตต์

(ตั้งนะโม ๓ หน)

๐ อิมานิ มะยัง ภันเต สะลากะภัตตานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต สังโฆ อิมานิ สะลากะภัตตานิ สะปะริวารานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ ฯ

คำแปล

ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายซึ่งสลากกภัตต์ กับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ แก่พระภิกษุสงฆ์ ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับซึ่งสลากภัตต์ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์ และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนาน เทอญฯ

๓. คำถวายทานสามัญ

(ใช้จบเครื่องไทยทานที่จะทำบุญ จบข้าวใส่บาตรพระ)

(ตั้งนะโม ๓ หน)

อิทัง เม ทานัง มาตาปีตุอาทีนัง ญาตะกานัง สังวัตตะตุ มัยหัง มาตาปีตาทะโย ญาตะกา อิมัสะ ทานัสสะ ปัตติง ละภันตุ มะมะ เจตะสา ฯ

คำแปล

ทานของข้าพเจ้านี้ จงเป็นไปเพื่อญาติทั้งหลาย มีมารดาบิดาเป็นต้น ของข้าพเจ้าบรรดาญาติทั้งหลาย มีมารดาบิดาเป็นต้น จงได้รับส่วนของทานนี้ ตามความประสงค์ของข้าพเจ้านั้น เทอญ ฯ

๔. คำถวายสังฆทานอุทิศ (ผู้ตาย)

(ตั้ง นะโม ๓ หน)

อิมานิ มะยัง ภันเต มะตะกะภัตตานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต ภิกขุสังโฆ อิมานิ มะตะกะภัตตานิ สะปะริวารานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัญเจวะ มะตะกานัญจะ ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ ฯ

คำแปล

ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายซึ่งภัตตาหารเพื่อผู้ล่วงลับไปแล้ว กับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ แก่พระภิกษุสงฆ์ ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระภิกษุสงฆ์ จงรับซึ่งภัตตาหารเพื่อล่วงลับไปแล้วกับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลายด้วย แก่ผู้ที่ล่วงลับไปแล้วด้วย ตลอดกาลนาน เทอญ ฯ

๕. คำถวายตัณฑุลทาน (ข้าวสาร)

(ตั้ง นะโม ๓ หน)

อิมานิ มะยัง ภันเต ตัณฑุลานิ สะปะริวารานิ สังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต สังโฆ อิมานิ ตัณฑุลานิ สะปะริวารานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ ฯ

คำแปล

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายข้าวสารกับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ แก่พระสงฆ์ ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระสงฆ์

จงรับข้าวสาร กับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์ และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนาน เทอญ ฯ

๖. คำถวายไตรจีวรอุทิศ

(ตั้ง นะโม ๓ หน)

อิมานิ มะยัง ภันเต ติจีวะรานิ อัยยัสสะ นิยยาเทมะ สาธุ โน ภันเต อะยัง ติจีวะระปูชาวิปาโก อัมหากัญเจวะ มาตาปิตุอาทีนัง ญาต-กานัญจะ กะละกะตานัง สังวัตตะตุ อัมหากัง มาตาปิตุอาทะโย ทานะ-ปัตติง ละภันตุ อัมหากัง เจตะสา ฯ

คำแปล

ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้าผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอมอบถวายไตรจีวรนี้ แก่พระผู้เป็นเจ้า ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้าผู้เจริญ ขอผลวิบากการบูชาด้วยไตรจีวรนี้ จงเป็นไปเพื่อญาติทั้งหลาย มีมารดาบิดาเป็นต้น ของข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอญาติทั้งหลายมีมารดาบิดาเป็นต้นของข้าพเจ้าทั้งหลายจงได้รับส่วนบุญอันสำเร็จแต่ทานมัยกุศลนี้ ตามความประสงค์ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เทอญ ฯ

๗. คำถวายผ้าอาบน้ำฝน

(ตั้ง นะโม ๓ หน)

อิมานิ มะยัง ภันเต วัสสิกะสาฎิกานิ สะปะริวารานิ สังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต อิมานิ วัสสิกะสาฎิกานิ สะปะริวารานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ ฯ

คำแปล

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายผ้าอาบน้ำฝนพร้อมทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ แด่พระสงฆ์ ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอ

พระสงฆ์ จงรับผ้าอาบน้ำฝน พร้อมทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์ และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ ฯ

๘. คำถวายผ้าจำพรรษา

(ตั้ง นะโม ๓ หน)

อิมานิ มะยัง ภันเต วัสสาวาสิกะจี๋วะรานิ สังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต สังโฆ อิมานิ วัสสาวาสิกะจี๋วะรานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ ฯ.

คำแปล

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายผ้าจำนำพรรษาทั้งหลายเหล่านี้ แก่พระสงฆ์ ขอพระสงฆ์จงรับผ้าจำนำพรรษาเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ ฯ.

๙. คำถวายผ้าอัจเจกะจีวร

(ตั้ง นะโม ๓ หน)

อิมานิ มะยัง ภันเต อัจเจกะจี๋วะรานิ สังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โนภันเต สังโฆ อิมานิ อัจเจกะจี๋วะรานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ ฯ.

คำแปล

ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลายขอน้อมถวายผ้าอัจเจกะจีวรทั้งหลายเหล่านี้แก่พระสงฆ์ ขอพระสงฆ์จงรับผ้าอัจเจกะจีวรทั้งหลาย

เหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ ฯ.

๑๐. คำถวายผ้ากฐิน

(ตั้ง นะโม ๓ หน)

อิมัง ภันเต สะปะริวารัง กะฐินะจีวะระทุสสัง สังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต สังโฆ อิมัง สะปะริวารัง กะฐินะทุสสัง ปฏิคคะเหตวา จะ อิมินา ทุสเสนะ กะฐินัง อัตถะระตุ ที่ฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ ฯ

คำแปล

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลายขอน้อมถวายผ้ากฐินจีวรกับทั้งบริวารเหล่านี้ แก่พระสงฆ์ ขอพระสงฆ์จงรับผ้ากฐินทั้งบริวารนี้ของข้าพเจ้าทั้งหลาย รับแล้วจงกรานกฐินด้วยผ้านี้ เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ ฯ

๑๑. คำถวายผ้ากฐินอีกอย่างหนึ่ง

(ตั้ง นะโม ๓ หน)

อิมัง สะปะริวารัง กะฐินะจีวะระทุสสัง สังฆัสสะ โอโณชะยามะ ฯ

ว่า ๓ หน

คำแปล

ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายผ้ากฐินจีวรกับทั้งบริวารนี้แก่พระสงฆ์ ฯ

๑๒. คำถวายผ้าจีวร

(ตั้ง นะโม ๓ หน)

เอตานิ มะยัง ภันเต จีวะรานิ สังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต สังโฆ เอตานิ จีวะรานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ ฯ

คำแปล

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายจีวรทั้งหลายเหล่านี้แก่พระสงฆ์ ขอพระสงฆ์จงรับจีวรทั้งหลายเหล่านี้ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลายสิ้นกาลนานเทอญ ฯ

๑๓. คำถวายเสนาสนะกุฎีวิหาร

(ตั้ง นะโม ๓ หน)

อิมานิ มะยัง ภันเต เสนาสนานิ อาคตานาคตัสสะ จาตุทิสสะ สังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต สังโฆ อิมานิ เสนาสนานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ ฯ

คำแปล

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายเสนาสนะ เหล่านี้ แก่พระสงฆ์อันมาแต่ทิศทั้ง ๔ ที่มาแล้วก็ดี ยังไม่มาก็ดี ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงรับซึ่งเสนาสนะเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลายสิ้นกาลนานเทอญ ฯ

๑๔. คำถวายศาลาโรงธรรม

(ตั้งนะโม ๓ หน)

มะยัง ภันเต อิมัง สาลัง ธัมมะสะภายะ อุททิสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต สังโฆ อิมัง ธัมมะสะภาสาลัง ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ ฯ

คำแปล

ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้าผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายศาลานี้แก่พระสงฆ์ อุทิศเพื่อเป็นธรรมสภา ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้าผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงรับธรรมสภาศาลานี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลายสิ้นกาลนานเทอญ ฯ

๑๕. คำถวายเวจกุฎี

(ตั้ง นะโม ๓ หน)

มะยัง ภันเต อิมัง วัจจะกุฎิง อาคตานาคตัสสะ จาตุทิสสัสสะ สังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต สังโฆ อิมัง วัจจะกุฎิง ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ ฯ

คำแปล

ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้าผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายเวจกุฎีนี้แก่พระสงฆ์ อันมาแต่ทิศทั้ง ๔ ที่มาอยู่แล้วก็ดี ยังไม่มาก็ดี ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้าผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงรับเวจกุฎีของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลายสิ้นกาลนานเทอญ ฯ

๑๖. คำถวายสะพาน

(ตั้ง นะโม ๓ หน)

มะยัง ภันเต อิมัง เสตุง มะหาชะนานัง สาธาระณัตถายะ นิยาเทมะ สาธุ โน ภันเต สังโฆ อิมัสมิง เสตุมหิ นิยาทิเต สักขิโก โหตุ อิทัง เสตุทานัง อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ สังวัตตะตุ ฯ

คำแปล

ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้าผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายซึ่งสะพานนี้ เพื่อประโยชน์แก่มหาชนทั้งหลาย ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้าผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงเป็นพยานแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ในสะพานที่ข้าพเจ้าทั้งหลายได้มอบให้แล้วนี้ ขอสะพานนี้จงเป็นไปเพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ ฯ

๑๗. คำถวาย น้ำมัน น้ำผึ้ง น้ำอ้อย

(ตั้ง นะโม ๓ หน

สะระโท นามายัง ภันเต กาโล สัมปัตโต ยัตถะ ตะถาคะโต อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ สาระทิกาพาเธนะ อาพาธิกานัง ภิกขูนัง ปัญจะ เภสัชชานิ อะนุญญาสิ สัปปิ นวนีตัง เตลัง มะธุ ผาณิตัง มยันทานิ ตักกาละสะทิสัง สัมปัตตา ตัสสะ ภะคะวะโตปัญญัตตานุตัง ทานัง ทาตุกามา เตสุ ปะริยาปันนัง มะธุง จะ เตลัง จะ ผาณิตัง จะ ภิกขูณัญเจวะ สามะเณรานัญจะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต อัยยา ยถาวิภัตตัง มะธุทานัง จะ เตลัง จะ ผาณิตัง ปฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ ฯ

คำแปล

ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้าผู้เจริญ บัดนี้สรทะกาลมาถึงแล้ว ในกาลใดเล่า พระตถาคตสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้ทรงอนุญาตยา ๕ อย่าง คือ เนยใส เนยข้น น้ำมัน น้ำผึ้ง น้ำอ้อย แก่ภิกษุทั้งหลายผู้ป่วยไข้ด้วยโรคเกิดในสรทะกาล บัดนี้ข้าพเจ้าทั้งหลายมาถึงกาลเช่นนี้แล้ว ปรารถนาจะถวายทานตามพระพุทธบัญญัติของพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น จึงถวายน้ำผึ้งเป็นยาอย่างหนึ่ง กับน้ำมัน น้ำอ้อย นับในยา ๕ อย่างนั้น แก่ภิกษุแลสามเณรทั้งหลาย ขอพระผู้เป็นเจ้าทั้งหลายจงรับมธุทานเตลทาน ผาณิตทาน ของข้าพเจ้าทั้งหลาย ตามที่ได้แจกไปนั้น ๆ เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ ฯ

๑๘. คำถวายธูปเทียนดอกไม้

(ตั้ง นะโม ๓ หน)

อิมานิ มะยัง ภันเต ธูปะทีปะปุปผะวะรานิ ระตะนัตตะยัสเสวะ อะภิปูเชมะ อัมหากัง ระตะนัตตะยัสสะ ปูชา ทีฆะรัตตัง หิตะสุขาวหา โหตุ อาสะวักขะยัปปัตติยา ฯ

คำแปล

ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้าผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอบูชาธูปเทียนและดอกไม้ทั้งหลายอันประเสริฐแก่พระรัตนตรัย กิริยาที่บูชาแก่พระรัตนตรัยนี้ จงเป็นผลนำมาซึ่งประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ ฯ

๑๙. คำถวายกระทงลอยประทีป

(ตั้ง นะโม ๓ หน)

มะยัง อิมานิ ปะทีเปนะ อะสุกายะ นัมมะทายะ นะทิยา ปุลิเน ฐิตัง มุนิโน ปาทะวะลัญชัง อะภิปูเชมะ ปะทีเปมะ มุนิโน ปาทะวะลัญชัสสะ ปูชา อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ สังวัตตะตุ ฯ

คำแปล

ข้าพเจ้าทั้งหลายขอบูชาซึ่งรอยพระพุทธบาท ที่ตั้งอยู่เหนือกองทรายในแม่น้ำชื่อว่านัมมทานทีโน้น ด้วยประทีปนี้ การบูชารอยพระพุทธบาทด้วยประทีปนี้ จงเป็นไปเพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ ฯ

๒๐. คำถวายธง

(ตั้ง นะโม ๓ หน)

มะยัง อิมานิ ธะชะปะฏาเกนะ ระตะนัตตะยังอะภิบูเชมะ อะยังธะชะปะฏาเกนะ ระตะนัตตะยะปูชา อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ สังวัตตะตุ ฯ

คำแปล

ข้าพเจ้าทั้งหลายขอถวายบูชา ซึ่งพระรัตนตรัยด้วยธงแผ่นผ้านี้ ขอการบูชาพระรัตนตรัยด้วยธงแผ่นผ้านี้ จงเป็นไปเพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลายสิ้นกาลนานเทอญ ฯ

๒๑ คำถวายปราสาทผึ้ง

(ตั้ง นะโม ๓ หน)

มะยัง ภันเต อิมัง สะปะริวารังมะธุปุปผะปาสาทัง อิมัสมิง วิหาเร สังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต สังโฆ อิมัง สะปะริวารัง มธุปุปผะปาสาทัง ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ ฯ

คำแปล

ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้าผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายปราสาทผึ้งนี้พร้อมทั้งบริวารแก่พระสงฆ์ในวิหารนี้ ขอพระสงฆ์จงรับปราสาทผึ้งนี้ของข้าพเจ้าทั้งหลาย พร้อมทั้งบริวารเพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ ฯ

๒๒ คำถวายข้าวบูชาพระรัตนตรัย

(ตั้ง นะโม ๓ หน)

อิมัง สูปพยัญชะนะสัมปันนัง โภชะนัง อุทะกะวะรัง พุทธาทิระตะนัสสะ อะภิปูชะยามิ อะยัง พุทธาทิระตะนัสสะปูชา มะมัญจะ มาตาปิตุอาทีนัญจะ ญาตะกานัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ สังวัตตะตุ ฯ

คำแปล

ข้าพเจ้าขอบูชาโภชนะอันสมบูรณ์ด้วยกับ ทั้งน้ำอันสะอาดอย่างยิ่งแด่พระรัตนตรัยมีพระพุทธเจ้าเป็นต้น ขอการบูชาพระรัตนตรัยมีพระพุทธเจ้าเป็นต้น จงเป็นไปเพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าและญาติทั้งหลายมีมารดาบิดาเป็นต้น ตลอดกาลนานเทอญ ฯ

๒๓. คำถวายผ้าป่า

(ตั้งนะโม ๓ หน)

อิมานิ มะยัง ภันเต บังสุกูละจีวะรานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต สังโฆ อิมานิ บังสุกูละจีวะรานิ สะปะริวารานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ฑีฆะรัตตัง สุขายะ ?

คำแปล

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวาย ซึ่งผ้าบังสุกุลทั้งหลายเหล่านี้ พร้อมทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงรับ ซึ่งผ้าบังสุกุลนี้ กับทั้งบริวารทั้งเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลายตลอดกาลนานเทอญ ฯ

ตำราปลูกเรือน

สิทธิการิยะ พระอาจารย์เจ้าโบราณกล่าวว่า ผู้ใดหวังความเจริญสุขโสตถิผลในครอบครัว จะปลูกเรือนที่อยู่อาศัยให้มีความสุข ให้ดูตามตำราดังนี้ ...

ปลูกเรือนตามเดือน (จันทรคติ)

๑. ปลูกเรือนในเดือน ๑ (อ้าย)	ย่อมจะได้เป็นเศรษฐี ทรัพย์สินจะมากมีเพราะเดือนนี้ก็เป็นผล
๒. ปลูกเรือนในเดือน ๒ (ยี่)	เมื่อดีดีก็ชอบกล ข้าศึกแลแสนผล อาจจะกันทั้งศัตรู
๓. ปลูกเรือนในเดือน ๓	ภัยติดตามดุจอสูร จักโศกาและอาดูร เพราะเกิดภัยอันตราย
๔. ป่ลูกเรือนในเดือน ๔	เดือนนี้นั้นสุขสบาย ทุกข์โศกบรรเทาหาย ความสบายย่อมพูลมา
๕. ปลูกเรือนในเดือน ๕	ทุกข์เท่าฟ้ามาถึงตน เดือนนั้นไม่เป็นผล จะเกิดภัยอันตราย
๖. ปลูกเรือนในเดือน ๖	จะอิ่มอกต่างภาษา ทรัพย์สินจะพูลมาโภคทรัพย์ก็เนืองนอง
๒. ปลูกเรือนในเดือน ๗	เสียบำเหน็จสิ้นทั้งผอง ทรัพย์สินอันตนครอง จะร้อนรนดุจเปลวไฟ

๘.	ปลูกเรือนในเดือน ๘	ให้ร้อนรนทุรนใจ สิ่งสินตนเท่าใด อาจได้มิคงทน
๙.	ปลูกเรือนในเดือน ๙	อีกข้าวของจะมากมี มั่งคั่งเป็นเศรษฐี สุขทวีแสนสบาย
๑๐.	ปลูกเรือนในเดือน ๑๐	จะฉิบหายต้องขื่อคา ทั้งพยาธิจะบีฑา อันตรายจะปะปน
๑๑.	ปลูกเรือนเดือน ๑๑	เอาความเท็จมาใส่ตน เดือนนั้นไม่เป็นผล จะเกิดภัยอันตราย
๑๒.	ปลูกเรือนในเดือน ๑๒	เงินและทองจะเหลือหลาย ช้างม้าและวัวควาย ทาสทาสีจะเนืองนองฯ

ปลูกเรือนตามวัน

๑.	ปลูกเรือนในวันอาทิตย์	จะเกิดทุกข์อุบาทว์
๒.	ปลูกเรือนในวันจันทร์	จะเกิดได้ลาภผ้าผ่อนของขาวเหลือง
๓.	ปลูกเรือนในวันอังคาร	จะเกิดเจ็บไข้เดือดร้อนใจ
๔.	ปลูกในวันพุธ	จะได้ลาภผ้าผ่อนเงินทองอันดี
๕.	ปลูกเรือนในวันพฤหัสบดี	จะมีความสุขสำราญ
๖.	ปลูกเรือนในวันศุกร์	ความทุกข์ความสุขเท่ากัน จะมีลาภบ้างพอประมาณ
๗.	ปลูกเรือนในวันเสาร์	จะเกิดโรคาพยาธิ จะได้รับความเดือดร้อน ฯ

(ที่กล่าวนี้ว่าตามตำรา จะจริงเท็จอย่างไร ไว้ผู้เชียวชาญวินิจฉัยกันต่อไป "รู้ไว้ใช่ว่าใส่บ่าแบกหาม)"

การบูชาพระประจำวัน

ชาวพุทธทั้งหลาย ย่อมมีกิจประจำวันสำคัญอยู่ประการหนึ่งคือ การสวดมนต์ไหว้พระประจำวัน เช้า – เย็น (ก่อนเข้านอน) กิจเบื้องต้นควรชำระร่างกายให้สะอาด กระทำจิตใจให้ผ่องใส เข้าสู่สถานที่บูชาพระ ฯ

จุดธูปเทียนตั้งจิตอธิษฐานปักธูปในกระถางธูป ติดเทียนที่เชิงเทียนแล้ว อารัมภบทตั้ง นะโม ๓ หนว่า

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ ฯ

(ดังนี้ ๓ หน)

อิมินา สักกาเรนะ พุทธัง ปูเชมิ

อิมินา สักกาเรนะ ธัมมัง ปูเชมิ

อิมินา สักกาเรนะ สังฆัง ปูเชมิ

อระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภะคะวา พุทธัง ภะคะวันตัง อะภิวาเทมิ (กราบ)

สฺวากขาโต ภะคะตา ธัมโม ธัมมัง นะมัสสามิ (กราบ)

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ สังฆัง นะมามิ (กราบ)

พุทธะปูชา มะหาเตชะวันโต

ธัมมะปูชา มะหาปัญโญ

สังฆะปูชา มะหาโภคะวะโห ติโลกะนาถัง อะภิปูชะยามิฯ

ต่อจากนี้ จะเจริญภาวนาในมนต์คาถา บทพุทธคุณ,ธรรมคุณ, สังฆคุณ หรือบทอื่น ๆ อีกก็ได้เป็นการดี

หมายเหตุ การบูชาพระ ควรใช้ธูป ๓ ดอก เทียน ๒ เล่ม และดอกไม้ตามความเหมาะสม เวลาปักธูปในกระถาง (ดอกที่ ๑ ให้ตั้งใจว่า “อะ” ดอกที่ ๒ ว่า “อุ” ดอกที่ ๓ ว่า “มะ”)

พระภูมิเจ้าที่

ปกติชาวไทยโดยทั่ว ๆ ไป เมื่อมีบ้านเรือนเป็นที่อยู่อาศัยดีแล้ว สิ่งที่จะละเลยผ่านพ้นไปเสียมิได้ก็คือ พระภูมิ หรือเรียกว่า "ภูมิเจ้าที่" บางบ้านบางครอบครัวได้จัดตั้งศาลไว้สักการะบูชาในสถานที่อันสมควรอย่างสวยงาม ทั้งนี้ก็หวังความคุ้มครองความก้าวหน้า และเป็นกำลังใจได้อย่างประเสริฐยิ่ง เพราะเชื่อถือกันว่า พระภูมิเจ้าที่ (พระชัยมงคล) เป็นเทพเจ้าผู้ทรงศักดานุภาพศักดิ์สิทธิ์ องค์หนึ่ง

ดังนั้น ผู้ที่มีศาลพระภูมิอยู่แล้ว หรือจะตั้งศาลพระภูมิไว้เพื่อสักการะบูชาประจำบ้านเรือน ควรปฏิบัติให้ถูกต้องตามตำราดังนี้

ของที่ต้องมีในศาลพระภูมิ

(๑) เจว็ด (ทำด้วยไม้) (๒) ตุ๊กตาชาย ๑ คู่
(๓) ตุ๊กตาหญิง ๑ คู่ (๔) ช้าง ๑ คู่
(๕) ม้า ๑ คู่ (๖) เชิงเทียน ๑ คู่
(๗) แจกัน ๑ คู่ (๘) กระถางธูป ๑ กระถาง
(๙) แก้วน้ำใส่ให้เต็มทุกวัน เวลาใส่น้ำให้ปรารถนาเอาตามความพอใจ

เครื่องสังเวยเทพเจ้า (พระภูมิ)

(๑) บายศรีปากชาม ๑ ชุด (๒) หัวหมู (มีหาง, เท้า, ลิ้น ครบ)
(๓) เป็ดต้ม ๑ ตัว (๔) ไก่ต้ม ๑ ตัว
(๕) กุ้ง, ปลา (แป๊ะซะ) ๑ ตัว (๖) อาหารคาว ๒ อย่าง
(๗) อาหารหวาน ๕ สิ่ง (๘) ผลไม้ตามฤดูกาล ๕ อย่าง
(๙) น้ำเปล่าใสสะอาด ๑ แก้ว

เครื่องบรวงสรวงเทพเจ้า (พระภูมิ)

(๑) ธูป – เทียน – ดอกไม้
(๒) ข้าวตอก – ดอกไม้ ๗ สี
(๓) กล้วยน้ำไทย ๒ หวี
(๔) มะพร้าวอ่อน ๒ ผล
(๕) เผือกต้ม
(๖) มันต้ม
(๗) ขนมต้มแดง
(๘) ขนมต้มขาว
(๙) งาดำ – งาขาว (ดิบ)
(๑๐) ถั่วเขียว – ถั่วทอง (ดิบ)
(๑๑) นม – เนย
(๑๒) ขนมจันอับตัดเป็นชิ้น ๆ

คำถวายสังเวยเทพเจ้า (พระภูมิ)

นะมัตถุ

ภูมมัสมิง ทิสาภาเค สันติเทวา มหิทธิกา เตปิ อัมเห อะนุรักขันตุ อาโรคะเยนะ สุเขนะ จะ สูปะพะยัญชะนะสัมปันนัง อุทะกัง วะรัง ปะริภุญชันตุ เทวะตา ชะยะมังคะลานุภาเวนะ สัพพะโสตถี ภะวันตุ เม ฯ

นะโม เม ภูมิเทวา ชะยะมังคะลา อาคัจฉันตุ ปะริภุญชันตุ หิตายะ สุขายะ สันติเทวานุภาเวนะ สะทา โหตุ ภะวันตุ เม ฯ

คำบูชาเทพเจ้า (พระภูมิ)

นะมัตถุ

ภูมมัสมิง ทิสาภาเค สันติเทวา มะหิทธิกา เตปิ อัมเห อนุรักขันตุ อาโรคะเยนะ สุเขนะ จะ ฯ

คำลาเครื่องสังเวยเทพเจ้า (พระภูมิ)

อายันตุ โภนโต ชะยะมังคะลัสสะ เสสัง มังคะลัง ยาจามิ ฯ

คำขอขมาเทพเจ้า(พระภูมิ)

อิติ สุคะโต อะระหัง พุทโธ นะโมพุทธายะ ปะฐะวี คงคา ภูมมะเทวา ขะมามิหัง ฯ

พิมพ์ที่โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี
ถนนสามเสน นครหลวงกรุงเทพธนบุรี
นายเฉลียว จันทร์ทรัพย์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา
พ.ศ. ๒๕๑๔